

1. Inleiding: Walter Hamers en Hetty Stieger

Walter Hamers is bestuurder van de drie stichtingen: Heilig Landsstichting (HLS), Begraafplaats (EHS) en Museumpark Orientalis (MPO). Hij opent de bijeenkomst die is belegd om betrokkenen te informeren over het project Reconstructie Engelenlaan en wederopbouw Heilighart monument en Oosterse bron. De Engelenlaan is eigendom van het Begraafpark en Hetty Stieger heeft zich in 2018 daar gemeld om te praten over een mogelijke nalatenschap. Hieruit is het project Engelenlaan voortgekomen en is een werkgroep aan de slag gegaan met een onderzoek naar de haalbaarheid en de kosten. In deze context is een kapvergunning aangevraagd bij de Omgevingsdienst. De aanvrager heeft hierover niet tijdig gecommuniceerd naar de omwonenden. Daarvoor excuus, maar komt nog terug bij deze bijeenkomst.

Wat betreft het project merkt hij op, dat vanuit HLS, EHS en MPO dit een zeer waardevolle verbetering kan zijn, oa om het totaal ensemble van alle Rijksmonumenten te verbeteren.

Hetty Stieger stelt zich voor en vertelt over haar motivatie, achtergrond en wens over haar nalatenschap. Ook maakt zij excuses dat de werkgroep voor het aanvragen van de omgevingsvergunning contact had moeten zoeken met de bewoners van Heilig Landsstichting. De huidige stand is dat voorafgaand aan het kappen van de bomen nog andere vergunningen verkregen moeten worden. Ook voor het herstel van het monument moet nog een vergunning worden aangevraagd.

2. Heilig Hartkapel en Oosterse bron: Leo Ewals

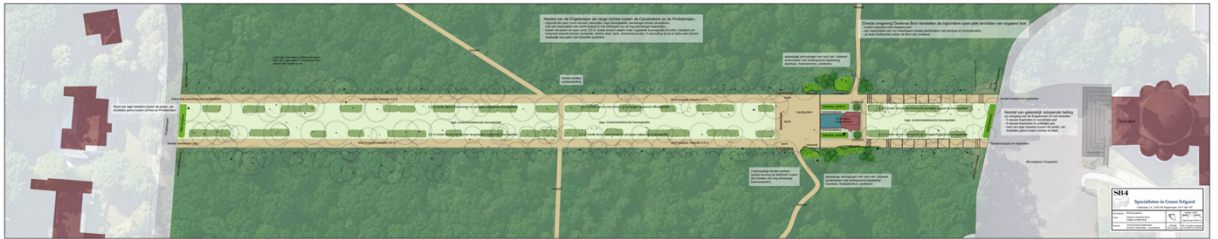
In het kort vertelt Leo Ewals over de geschiedenis van de Oosterse bron, de voorgangers en de relatie met het Museumpark en de Cenakelkerk

3. Plan Engelenlaan: Guus Kwaaitaal

Het ontwerp en ontwerpproces van de Engelenlaan wordt toegelicht. Er is gekozen om de Engelenlaan weer in ere te herstellen. Hiervoor moeten een aantal bomen gekapt worden en

wordt er nieuwe aanplant gerealiseerd. Voor het monument is gekozen om de situatie van 1933 te herstellen: de Oosterse bron.

4. Vragen

Er zijn meerdere vragen over de veiligheid: Komt er een hek omheen? Hoe wordt er beveiligd? Hoe denkt men om te gaan met drugstoerisme?

Ook komen er vragen over het kappen van de bomen; mag dit en is dit nodig? Samenvattend wordt gesteld dat het Kerkebosje beheer en onderhoud behoeft en dat in dit kader volgens de Omgevingswet het bosperceel onder bepaalde voorwaarden uitgedund mag worden. Hiervoor is ook een kapvergunning nodig. Daarnaast moet er een Quick Scan Flora-Fauna en een toets door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) worden uitgevoerd en moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Rond de vergunningen moet dus nog het nodige werk worden verzet. Betrokkenen zullen hierover tijdig worden geïnformeerd.

Er zijn vragen over de koppeling met de Cenakelkerk (het parkeren en zicht) en met Museumpark Orientalis. Deze relaties zullen in het verdere verloop van het project beter worden uitgewerkt.

Er zijn vragen over hoeveel mensen gebruik gaan maken van het gerenoveerde Kerkebos en waar auto's geparkeerd gaan worden. Ook dit aspect moet nog nader worden onderzocht.

De vragen en opmerkingen inzake veiligheid, onderhoud, beheer, de verbinding met de cenakelkerk en het museumpark en het voorkomen van overlast worden door de werkgroep als belangrijke aandachtspunten meegenomen. Mevrouw Stieger benadrukt dat toekomstig beheer uiteraard belangrijk is en wordt meegenomen in de toekomst.

5. Pauze

6. Positieve Gezondheid: Marike Jansen

Er wordt een korte toelichting gegeven op het vervolg van de brainstormsessie van april. Hierin komen de stappen die genomen zijn aan de orde en de vraag wie er mee wil denken. **De zes dimensies van Positieve Gezondheid zijn:**

Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

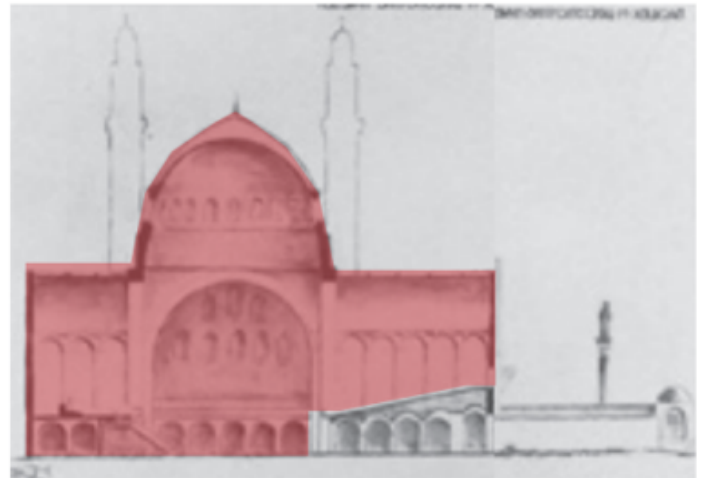
7. Slapen tussen het erfgoed: Sietse Jager

Een korte toelichting wordt gegeven op de ontwikkeling van een aantal tipi tenten en yurt rondom de Karavanserai. Dit deelproject is nog in een zeer pril stadium, maar verwacht wordt dat dit jaar nog een vergunning aangevraagd zal worden als het project haalbaar blijkt te zijn.

8. HH Basiliek: Sietse Jager

Korte toelichting op het kathedraal denken over de afbouw van de Basiliek als pelgrimshotel met in de plint museale en algemene functies.

9. Vragen

Het slapen tussen het erfgoed en het pelgrimshotel roept een aantal verdiepingvragen op. Deze worden beantwoord. De twee projecten zijn meegenomen vanuit de dilemmasessie van april vorig jaar. Vervolgens wordt een start gemaakt met de terugkoppeling van de andere opmerkingen in die sessie. Het Museumpark volgt de routekaart van het Toekomstplan, inmiddels zijn er 4 jaren met een positieve jaarrekening en is het museumprogramma robuust. Er is gekozen voor ontmoetingsplaats van moderne pelgrimage. In 2024 waren er meer dan 60.000 bezoekers. Daarmee loopt het museumpark voor op de planning van de routekaart. Dat betekent ook dat er nu meer basis en ruimte komt voor andere plannen en realisaties. Dat is ook conform de eerdere overleggen met bewoners

en betrokkenen die sedert 2019 elkaar hebben opgevolgd en onder meer resulteerden in de notitie Orientalis, in Duurzaam Perspectief van eind 2020 en de uitwerking daarvan in diverse werkgroepen waarin werd aangedrongen op profilering zoals dat nu vertaald is in moderne pelgrimage en met vastgoedprojecten niet eerder te starten dan nadat er zo een duidelijk profiel is. De diverse belanghebbenden-werkgroepen zijn steeds meegenomen. Daarvan is de werkgroep RO (Ruimtelijke Ordening) de overgebleven werkgroep en meest betrokken die permanent over de projecten wordt geïnformeerd, zoals bijvoorbeeld over de voltooiing van de Basiliek die vandaag in breder verband is gepresenteerd.

Met de uitleg van het voornemen om de basiliek te voltooien en een pelgrimshotel daar te vestigen kiest het museum welbewust door op het programma moderne pelgrimage, gaat het pelgrimshotel integraal onderdeel uitmaken van het museumpark en wordt het dilemma van het verdienmodel oplosbaar.

Op dit moment van de vergadering wordt de terugkoppeling naar de dilemmasessie onderbroken, omdat Robbert Croes een dringende vraag heeft om niet zozeer in te gaan op de lange termijn maar wel in te gaan op de activiteiten die gepland staan voor dit jaar. Er ontstaat discussie over wat er qua informatievoorziening in het afgelopen jaar wel of niet is gedaan. Dit neemt enige tijd in beslag en wordt afgerond met een “agree to disagree”. Na inventarisatie op de vraag om nu nog gezien het late tijdstip uitgebreid in te gaan op de komende activiteiten dan wel de lange termijn ontwikkeling te bespreken wordt besloten om geen van beiden te doen en een nieuwe bijeenkomst bijeen te roepen. Jan de Koning benadrukt dat we volgende keer echt moeten stil staan bij de terugkoppeling vanuit de dilemmasessie, omdat zulks ook verwacht wordt door de deelnemers.

Afgesproken wordt om een nieuwe bijeenkomst te plannen vanuit de werkgroep Ruimtelijke Ontwikkeling (RO). Een uitnodiging hiervoor volgt.